

Auditori municipal
Porriès

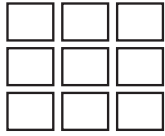
GALLETES GELABERT

OCTUBRE 2008 - ANY XXX - NÚM. 117

Llum d'Oli

PORRERES

MRTinformàtica

Venda d'ordinadors

consumibles:

tintes d'impressora

papers fotogràfics

connectors - programes

components i recanvis

Servei i suport tècnic

Reparam i configuram

el teu ordinador

Renting i manteniment informàtic

per a empreses

C/ Sant Roc, 32 - Tel. 971 168 478

info@mrtinformatica.com

www.mrtinformatica.com

Germans Leiva

Pare Bartomeu Pou, 2
07003
PALMA DE MALLORCA
Tel. 971 75 10 28
Fax: 971 75 05 67

Antonio Marqués, 2
07003
PALMA DE MALLORCA
Tel. 971 76 34 92
Fax: 971 75 19 63

www.viajespegaso.com

**ESTANC
CA NA
JAUME**

Tabac - articles de regal
papereria - llibres
i tota classe de revistes
i diaris

Carrer Sant Roc, núm. 2
PORRERES

MAN'S

L'Almoïna, 30
Tif. 971 16 84 56
Porreres - Mallorca

Pepe Jeans
LONDON

LIBERTO

DIESEL
FOR SUCCESSFULL LIVING

ST-VOY

Sebastià Vidal Mas

Foto Vidal - Porreres

*Avinguda Bisbe Campins, 22
Telf. 971 64 73 20*

FERRERIA

Pau Juan Casas Julià

"Antic Taller Can Batxà"

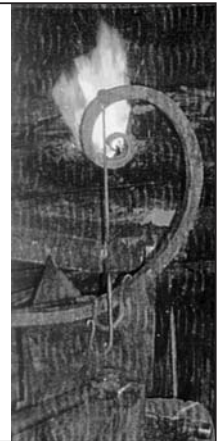
TOT TIPUS DE FEINA
I ARTESANIA EN FERRO

C/. Pare Molina, 9 - baixos
07260 PORRERES

Tel. 971 166 645 - Mòb. 636 610 211

e-mail: ferreriapaucasas@wanadoo.es

www.ferreriapaucasas.com

DE FIRA I ALTRES HERBES NO MASSA DOLCES

Octubre de 2008 - Núm. 117

Dipòsit Legal PM 76/1979

Edita:

Agrupació Cultural de Porreres
Carrer d'en Veiet, 17
Tel/Fax 971 16 86 21
Adreça electrònica:
agrupacioculturalporreres@gmail.com

Col·laboradors/es:

Andreu Arranz Morell
Joan Barceló Bauçà
Maria Barceló Crespi
Margalida Calahorra Bover
Agrupació Escaquista de Porreres
CP Escola Nova
APIMA Escola Nova
Bernat Forteza
Bartomeu Garí Salleras
Aina Gayà Coll
Mre Antònia Melià Sampol
IES Porreres
Catalina Sastre Fuster
Damià Tomàs Cerdà
Col·legi Verge de Montis-ion

Fotos:

Fotografia contraportada:
Foto Vidal

Imprimeix

Gràfiques LLOPIS, S.A.
Tel. 971 58 04 89
e-mail: disseny@grafiquesllopis.com

*Els articles publicats reflecteixen
únicament l'opinió dels seus autors.*

Com cada any, el darrer diumenge d'octubre es celebra Sa Fira al nostre poble. Els comerciants i empresaris es preparen per poder mostrar i oferir els seus millors productes. Les entitats i associacions també es posen a fer feina de valent per acabar d'enllestir la programació d'hivern: actuacions musicals, exposicions, ballades, excursions, xerrades, tallers....

Des de l'ajuntament són moltes les persones, entre polítics, personal administratiu, brigada, municipals... que treballen matí i vespre perquè aquest dia tot estigui ben preparat i l'oferta sigui la més variada possible per a infants, joves i majors.

Però no tot són flors i violes!! aquest any Sa Fira ha arribat marcada per la crisi econòmica, tema de conversa al carrer, a la premsa i als cafès. La preocupació és gran al món empresarial i comercial. Ben aviat les conseqüències s'han deixat sentir a moltes llars porrerenques: reducció de llocs de feina, augment de l'atur, reducció de la jornada laboral... Tot això repercuteix a les butxaques dels ciutadans a l'hora d'anar a comprar o a invertir. Segons les opinions d'alguns comerciants *Sa Fira ha estat més magre que l'any passat perquè la gent ha comprat menys !!*

I tot això emmarcat en una Mallorca que surt als mitjans de comunicació de tot l'estat i de fora pels darrers esdeveniments judicials contra la corrupció. Aquest clima de tensió política i cívica que tant de mal fa a la convivència i participació democràtica ha estat present a totes les rotllanes de cafè durant tot el dia de Fira: polítics corruptes d'aprop i d'enfora, doblers públics robats i malgastats, Islas Caimán, detinguts, presó ... El Cola-cao ja no serà mai el mateix que abans!

VISITA A LA POSSESSIÓ ES PAGOS

Dia 8 de juny a l'horabaixa l'Agrupació, conjuntament amb la regidoria de Cultura de l'Ajuntament, organitzà una visita a la possessió des Pagos. Les explicacions anaren a càrrec del jove historiador Josep Villalonga Morell, membre de la família dels propietaris. Una vuitantena de persones pogueren veure la capella, la claustra, el celler, les cases dels amos, el talaiot, l'aqueduc-te... però per damunt de tot, gaudir de l'esplèndida panoràmica que es divisa just davant les cases.

EXCURSIÓ A SA DRAGONERA

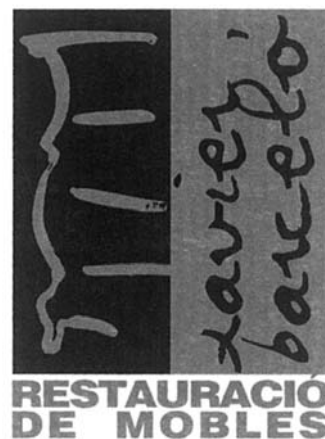
Dia 22 de juny es va dur a terme una excursió a l'Illa de Sa Dragonera. Aquesta activitat es va programar des

Graduat Social

Av. Bisbe Campins, 3
07260 PORRERES
Tel. 971 16 80 38

Venda de Bolets

c/ cerdà, núm. 105
tel. 971 168 072

07260 porreres
mòbil 687 559 600

de la secció d'excursionisme (GEP) i l'àrea de participació ciutadana de l'Ajuntament.

SOPAR DE CLOENDA DEL CICLE DE LLIÇONS

Dia 27 de juny va tenir lloc, a la clastra de Montision, el sopar de cloenda del Cicle de Lliçons que com ja és habitual es realitza entorn de Sant Joan. Un gran nombre de socis i sòcies, juntament amb alguns participants al Cicle poguérem degustar els plats típics de temporada que ens prepara na Bel.

Després del lliurament d'un obsequi a cada conferenciant vàrem gaudir d'una excel·lent actuació musicopètica a càrrec del grup *Entreveus* (Santanyi) trio vocal femení format per Antònia Suau Sbert (veu), Francesca Suau Artigues(piano, veu i composició i Silke Hamann (veu) . El concert va tenir com a tema central el disc *Joc de l'aigua* format per composicions pròpies amb poemes d'autors mallorquins: Blai Bonet, Josep Ma Llompart, Damià Huguet entre altres i algunes adaptacions de temes tradicionals de les Illes i d'altres cançons d'arrel mediterrània.

Des d'aquestes planes volem agrair a l'Ajuntament la donació d'uns exemplars de diverses publicacions sobre Porreres i que acompanyaren a l'obsequi que es va lliurar als conferenciantes.

JAUME CERDÀ, JUGADOR I MESTRE D'ESCACS

L'Associació Escaquista de Porreres vol recordar la persona de Jaume Cerdà Tomàs i donar el condol a la seva família. En Jaume ha estat un dels millors jugadors d'escacs de Porreres i una de les persones que han fet possible la creació d'aquesta Associació. Durant molts anys va ser el delegat de Porreres i la seva dedicació i la perduda de moltes hores va fer possible que a Porreres es pogués jugar a escacs. Tots els jugadors volem ressaltar la tasca feta per en Jaume i el recordarem com un gran jugador i molt bon company.

Moltes gràcies Jaume.

**C/ Nuñez, Nº2 - FELANITX
CANTONADA DAMETO
Tel. 971 58 14 69**

**LA TEVA TENDA
OUTDOOR
I MUNTANYA
A FELANITX**

**GAUDEIX DE
LES MILLORS
MARQUES**

PROPERES ACTIVITATS

L'estiu a passat i les persones que formam la Junta de l'entitat hem començat a posar-nos les piles per iniciar amb força, ganes i il·lusió la programació dels mesos de tardor i començament de l'hivern.

A continuació teniu la relació de les properes activitats que s'anunciaran oportunament als associats per correu electrònic o per missatge de mòbil per tal de fer més efectiva la informació i a la vegada evitar una important despesa de paper (cartells i cartes).

18 d'octubre	<i>"Deixa't guiar":</i> Visita guiada a la possessió de <i>Sa Torre</i> a càrrec de Tomàs Vibot. Places limitades. Apuntar-se a l'Ajuntament. Sortida des de Sa Plaça a les 16.00 hores
19 d'octubre	Excursió <i>Tossals Verds</i> Sortida des de Sa Plaça a les 8.00 hores
25 d'octubre	Recorregut en bicicleta pel terme de Porreres visitant alguns dels arbres singulars de <i>Son Mora</i> i <i>Son Jordi</i>. Berenada al <i>Pou de Son Jordi</i>. Sortida des de Sa Plaça a les 15.30 hores.

Cafè - Restaurant
 Carrer Palma, 29
 Tel. 971 56 05 23
 Vilafranca de Bonany

**PAPERERIA
ALMOINA**

Llibreria
Fotocòpies
Objectes de regal

C/. Almoina, 10
 Tel. 971 16 80 19

i ara, Solarium

Non Estil
PERRUQUERIA I ESTÈTICA

UNISEX	
PERRUQUERIA	ESTÈTICA
extensions	depilacions
tallats de moda	neteja cutis
tints	decoració d'ungles
banyes de color	tint de pestanyes
tota casta de metxes	moldejats de pestanyes
moldejats	massatges
desarriat	manicures
recollits	pedicures
núvies	maquillatges
comunions	
etc...	

**obert de dimarts a divendres de
9 a 12 i de 15 a 20 h
dissabte tot el dia**

C/ Passaratx, 114
 Tel. 971 166 646 - PORRERES

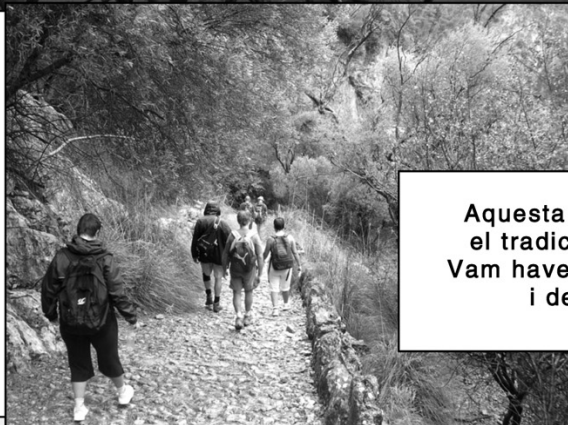
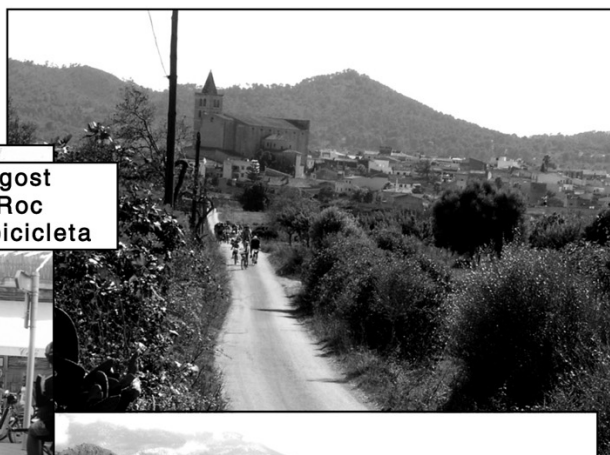
26 d'octubre Dia de Sa Fira	Projecció de diapositives del GEP : Excursions realitzades des de Sa Fira del 2007 fins a Sa Fira del 2008. Lloc: Sala de Plens de l'Ajuntament a les 19.00 hores
1 de novembre	Acte de recordança de Fra Bonaventura Sitjar, fill il·lustre de Porreres, amb motiu del 200è aniversari de la seva mort a càrrec del Dr. Antoni Marimon Riutort, professor de la UIB Lloc: Sala de Plens de l'Ajuntament a les 19.00 hores Acte organitzat conjuntament amb l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament .
8 de novembre	" <i>Vine a fer fàbrica</i> ": Col·locació dels indicadors dels tres caminois arreglats la temporada passada per l'entitat. Sortida des de Sa Plaça a les 15.30 hores. Presentació del suplement <i>Els Nostres Pobles</i> de la revista <i>El Mirall</i> , sobre Porreres. Lloc: Sala Polivalent de Plens a les 20,00 hores
15 de novembre	Taller de cuina afrodisíaca i sopar. Veure programa apart. Places limitades. Apuntar-se a l'Ajuntament. Lloc: Cuina del CP Escola Nova a les 17.00 hores
de novembre	Presentació del llibre: <i>Diccionari d'expressions lingüístiques recollides de les Rondalles Mallorquines d'En Jordi des Racó</i> Autor: Antoni Lull Martí Editorial Moll Museu a les 20:00 hores Acte organitzat conjuntament amb l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament .
29 de novembre	Sopar de col·laboradors del <i>Llum d'Oli</i> i celebració del seu 30è aniversari. Per apuntar-se : telèfon 666047560 abans de dia 26 de novembre
30 de novembre	Excursió del GEP. Veure programa apart. Sortida des de Sa Plaça a les 8.00 hores
28 de desembre	Excursió del GEP. Veure programa apart. Sortida des de Sa Plaça a les 8.00 hores
	NOTA: Aquesta programació pot sofrir canvis. Aconsellam que les persones interessades confirmen la vostra assistència al telèfon 971 16 86 21 o al correu electrònic agrupacioculturaldeporreres@gmail.com .

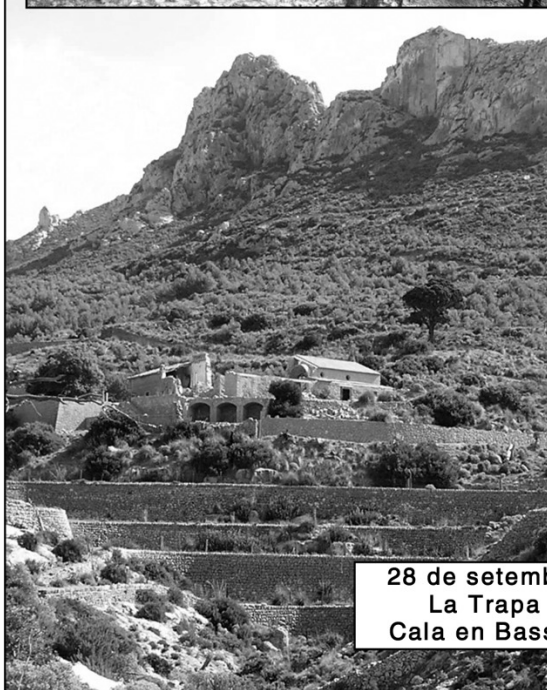
ACTIVITATS GEPERUDES

15 d'agost
Sant Roc
Ruta en bicicleta

7 de setembre
Aquesta vegada la pluja no ens va deixar fer
el tradicional descens del torrent de Pareis.
Vam haver de cercar una alternativa d'urgència
i decidirem anar de Cúber a Sóller
pel Barranc de Biniraix

28 de setembre
La Trapa
Cala en Bassot

SOPAR SOLIDARI A FAVOR DE L'ASSOCIACIÓ ESPANYOLA CONTRA EL CÀNCER

Catalina Sastre Fuster. Presidenta de l'Associació de Porreres

El passat 11 d'agost, dins el marc de les festes de Sant Roc, es va fer un sopar solidari a favor de l'AECC. Va ser tot un encert, gràcies a la iniciativa de l'Ajuntament d'organitzar aquest sopar solidari, que va possibilitar, en una sola vetllada, recollir 5.450 €. (1 € per l'entrada al Parc de n'Hereveta i 6 € pel pa amb oli, beguda i gelat). Però no només donaren el seu donatiu les persones que assistiren al sopar, també hi hagué altres donatius de gent que no hi va assistir.

L'obertura del Parc a les 17:00 h. va ser una bona idea, ja que va

possibilitar que els infants poguessin jugar. També s'ha de destacar el musical posterior al sopar, que va permetre poder escoltar bona música i gaudir d'una vetllada molt agradable a la fresca.

La Junta Local de Porreres estam molt contents de veure la bona resposta que va donar el nostre poble, és una forma de demostrar la sensibilitat que tots tenim de les conseqüències d'aquesta malaltia.

Però, en aquest sopar hi hagué un element important, sense el qual la feina hagués estat més feixuga, la participació dels voluntaris, que ajudaren a preparar el pa amb oli i a informar de l'ajuda que l'AECC ofereix a les persones que pateixen la malaltia o al seus familiars.

Gràcies per tot i que no sigui el darrer.

PLUVIOMETRIA

Germanes Barceló-Crespí

JUNY 2008

Dia 1	3,20 l/m ²
Dia 3	18,20 l/m ²
Dia 5	3,20 l/m ²
Dia 9	1,00 l/m ²
Dia 11	3,20 l/m ²
Total	28,80 l/m²

JULIOL 2008

Dia 16	1,40 l/m ²

AGOST 2008

CAP GOTA

SETEMBRE 2008

Dia 19	20,00 l/m ²
Dia 20	0,40 l/m ²
Dia 22	1,00 l/m ²
Dia 23	3,30 l/m ²
Dia 24	0,90 l/m ²
Dia 27	0,50 l/m ²
Total	26,10 l/m²

Pa d'Or

Taller de Restauració i Conservació

Els nostres serveis: Mobiliari antic, policromia i daurats, datació imatgenèria i retaula, talla de fusta, marqueteria, laca japonesa i pintura decorativa.

Sala, 19 - 07260 Porreres - Mallorca - Tel. 971 16 66 14
pador_restauració@yahoo.es

Esport - Sabates

Ballester Melià

C/. L'Almoina, 19
07260 PORRERES

Tel. 971 16 82 76
Tel. Part. 971 64 74 21

JAUME CERDÀ IN MEMORIAM

Joana Mora

Presidenta de l'Agrupació Cultural i amiga d'en Jaume

20è Torneig d'escacs (1998)

No sé per on començar Jaume! són tants els records que em vénen al cap! però el que sí puc dir ben fort és que no en tenc cap de dolent.

Record que et vaig conèixer quan anàvem d'excursió amb l'Agrupació Cultural, llavors tu ja estaves embolicat amb l'escacs, primer com a jugador i llavors com a mestre, amb en Joan Barceló. A partir d'aquí començà la nostra amistat a nivell associatiu i personal.

Junts hem format part de diferents Juntes de l'Agrupació Cultural, de la revista Llum d'Oli i fins hi tot hem compartit llista del PSM a les eleccions municipals!!

Però també a nivell personal em vénen al cap aquelles eixides a cercar caragols per Son Mesquida amb en Vicenç, na Coloma, na Catalina i el llum de carburo... i a vermar a Son Oms de ca na Maria Noguera per més tard fer vi i dinar. Qualsevol excusa era bona per reunir-nos, per posar el peus davall taula: calçotades, dinars i sopars amb amics i amigues comuns.

I que me'n dius d'aquells viatges culturals de l'Agrupació que férem a Castilla –La Mancha a l'any 1990, al Solsonès el mes de gener de l'any 1992...entre altres. Però el més sonat va ser aquella anada a les Falles de València amb en Joan Barceló i que ens va esclatar de

En Jaume i na Carme (1996)

caminar!! hores i més hores de voltar pel centre de València entre traques, coets i olor de pólvora.

Què t'he de contar que no recordis d'aquell viatge?

Més tard vares conèixer na Carme de Felanitx amb la qual vares decidir compartir la teva vida però sense deixar de venir a Porreres. Seguies coordinant la secció d'escacs, organitzant els torneigs i movent peces damunt el tauler. Els dissabtes horabaixa eren per als escacs, anant i venint d'un poble a l'altre.

Ben aviat volgueres que coneguéssim a na Carme i també a les teves noves amistats. Així ho férem i ben rebudes que varen ser. Quan veníeu junts per Porreres sempre ens ho passàvem molt bé: sopars de Quaresma, Cloenda del Cicle de lliçons i altres activitats organitzades per l'Agrupació. Vares ser un bon ambaixador!!

El teu tarannà, tranquil, serè i irònic, ha fet que fossis un bon carter, un bon escaquista, un bon espòs, un bon pare i un bon amic.

Un dia un savi va dir:

La riquesa de l'ésser humà es mesura per la qualitat d'amics que té.

Gràcies Jaume per formar part de la meua fortuna.

25è aniversari, juny de 1996.

A MANERA D'EPÍLEG

Joan Barceló

La desaparició d'un amic com Jaume Cerdà i Tomàs ens ha deixat a tots en silenci. La seva mort, injustament prematura, suposa un cop molt dur pels qui varem ser els seus companys. A l'hora d'escriure un obituari com aquest et quedes mut, sense paraules, talment en un partit d'escacs, quan el silenci és l'única cosa que existeix; però amb el pensament anul·lat, en blanc, sense capacitat d'articular cap reacció. Així me vaig quedar quan me donaren la notícia del que havia succeït i així estic, encara ara, molts mesos després.

Jaume Cerdà ha il·luminat la nostra vida. Només tenc d'ell records agradables. Moltíssims, impossibles de relacionar tots aquí, en una nota que mai no voldria haver hagut d'escriure. Quan va començar a jugar, l'anava a convocar a casa seva, igual que als altres escaquistes porrerencs. Quantes vegades me recolliren l'encàrrec la seva mare, o la tia o els seus germans! En Jaume mai no te fallava. Fins i tot en el moment de demanar-li que em substituís en la coordinació del club i dels equips, quan la televisió i altres feines ja m'impedièren dur tot aquell trull. Havia sortit de les classes i competicions escolars. Des de la seva adolescència, moltes vegades a l'ombra, sempre va ser una persona diligent, dirigent, vocacional, eficaç i lleial. Amb ell s'hi podia confiar. Record els tornejos que organitzarem junts i que va derivar cap a altres camps de col·laboració: a la ràdio, on sempre va participar, en les retransmissions esportives, a l'Agrupació Cultural, de la qual també seria membre de la junta, els cursets d'escacs a les escoles, la militància al PSM, la verema i la premsada del vi, els sopars i dinars, els viatges que ferem junts... De Jaume Cerdà recordarem tots el seu

caràcter col·laborador, benèvol i amatent i també la seva resistència. Però sobretot, recordarem la seva honestat i la dedicació als altres. Jugava bé. Així és com es va guanyar el respecte no només dels seus amics, sinó de la gent amb la que va tenir vinculació. Per tot això, el seu exemple, més que mai, s'ha de reivindicar i seguir.

Des d'aquí enviem una abraçada molt forta a tots els seus familiars.

Descansi en pau.

L'IES PORRERES ENS PRESENTA EL NOU EQUIP DIRECTIU

CURS 2008-09

L'actual equip directiu de l'IES Porreres està format per: Francesca Artigues (direcció), Aina Vicens i Francesca Bauzà (caporalia d'estudis) i Catalina Mayol (secretaria). Som un equip amb molta il·lusió i ganes de treballar. Sabem que un dels aspectes fonamentals per al bon funcionament d'una escola o d'un institut és motivar i mantenir una comunicació constant amb les famílies de l'alumnat que forma part del centre. Farem tot el que estigui en les nostres mans perquè l'alumnat, en acabar els seus estudis a l'institut, tenguin una bona formació tant a nivell acadèmic com personal. Estem a la vostra disposició i a l'atenció de qualsevol suggeriment. Moltes gràcies.

COL·LEGI VERGE DE MONTI-SION

CURS 2008-09

*Objectius per aquest nou curs:

- L'objectiu general que tenim per al 2008/09 és "A la terra hi cabem tots". El treballarem al llarg del curs amb un grapat d'activitats.
- Posar en marxa l'aula d'informàtica a l'Educació Infantil (Cals Hermanos).
- Fomentar i enriquir les biblioteques d'aula per aconseguir que els alumnes disfrutin amb la lectura i millorin la seva comprensió lectora.
- Potenciar l'expressió oral de la llengua anglesa a través del projecte "Seccions Europees" i amb la col·laboració d'una ajudant de conversa nadiua.
- Continuar els diferents projectes que el centre ja té en marxa des de fa uns anys: Projecte de qualitat de gestió educativa, Centre Ecoambiental, Escoles Viatgeres,...
- Potenciar l'expressió oral de la nostra llengua mitjançant les Jornades Culturals que tindran com a tema "El món de la interpretació".
- Millorar la convivència en el centre posant en pràctica les directrius que estableix el nostre Pla de convivència elaborat el curs passat.
- Continuar amb les sortides "Conèixer l'entorn" on intentam apropar els nins i nines a la realitat que els envolta.
- Estar oberts a qualsevol proposta que pugui beneficiar el seu aprenentatge.

*Nombre d'alumnes:

Educació Infantil:

3anys- 25 alumnes

4anys- 33 alumnes

5anys- 26 alumnes

Educació Primària:

1r- 13 alumnes

2n- 24 alumnes

3r- 23 alumnes

4rt- 21 alumnes

5è- 24 alumnes

6è- 18 alumnes

*Equip directiu:

directora- Antònia Monserrat Fullana
cap d'estudis- Miquela Mesquida Melià
secretària- Mª Antònia Lliteres Lliteres

*Nombre de professorat: 15

PORRERES - tlf. 971 64 73 16

CP ESCOLA NOVA

CURS 2008-09

Aquest nou curs escolar al CP Escola Nova tenim un director envoltat de 18 al·lots guapes, Ufff! Quin què fer ! tanta sort que està acompanyat de'n Tomeu !!! el nostre bidell que tant ens ajuda .

En Bernat forma equip amb na Maria Antònia i na Coloma, i tots, mestres veteranes, mestres novinques i el nou equip divertit, ahh !!! no directiu intentarem seguir conscienciant als nostres alumnes amb la cura del medi ambient, fomentar-los l'ús de la biblioteca escolar, i dur endavant un projecte de les TIC, tot això emmarcat dins el tema principal d'aquest curs, l'Astronomia.

D'esquerra a dreta

Dretes:

Marta Coll, Joana M. Comas, Coloma Puig, Blanca Rueda, Pilar Pascual, Antònia Font, Francisca Puigserver i Maite Garrido.

Asseguts/des:

Joana Sastre, Francisca Garcias, Francisca Servera, Tomeu Vanrell, Bernat Ribas, Maria Llompart, Carme Sanchez, Lourdes Garrido, Amanda Ferrer i Maria Antònia Rigo.

NOVA JUNTA DIRECTIVA DE L'APIMA DEL CP ESCOLA NOVA

La nova junta directiva del CP Escola Nova està formada per les següents persones:

Presidenta: Maria del Carme Solivellas

Vicepresident: Simó Tortella Sbert

Secretària adjunta: Catalina Garcia Garí

Secretària: Amaia Iturraspe Bellver

Tresorera: Maria Mascaró Galmés

Activ. Extraescolars: Maria Magdalena Llabrés i Marta Escoda Trobat

Festes: Margalida Oliver Morlà, Francisca Sagreras Nicolau, Esteve Barceló Barceló, Benet Barón, Maria Ribot.

Col·laboradores: Apol·lònia Roig Dalmau i Antònia Nicolau Tomàs

Des d'aquestes planes volem felicitar i encoratjar a aquestes persones amb la tasca que han iniciat en el món educatiu del nostre poble.

L'Agrupació Cultural i el Llum d'Oli resten a la vostra disposició.

GARZÓN DÓNA INSTRUCCIONS PER A ELABORAR UN CENS DE DESAPAREGUTS DEL FRANQUISME

Bartomeu Garí Salleras, secretari de Memòria de Mallorca

La iniciativa del jutge de l'Audiència Nacional Baltasar Garzón d'obrir una investigació sobre els desapareguts durant la Guerra civil i el Franquisme ha causat un allau de reaccions oposades en l'àmbit polític i en el judicial. Pareix que el jutge Baltasar Garzón vol investigar, sembla una bona notícia, tot i que el jutge de d'Instrucció número 5 de l'Audiència Nacional encara no ha contestat a Memòria de Mallorca si admet a tràmit o no la denúncia sobre desapareguts presentada per aquesta associació el passat mes de gener de 2006.

La notícia publicada al diari *el País* el passat 1 de setembre té algunes errades. El rotatiu informa que són 4 les associacions denunciats i no inclou la denuncia feta per l'Associació per a la Recuperació de la Memòria Històrica de Mallorca, quan aquesta va ser la primera de les denunciants, juntament amb Catalunya, Toledo i Arucas. Per la seva banda l'agència *Europa Press* sí que recull la petició del col·lectiu mallorquí, tot i que també hi manquen algunes associacions (CGT i Fòrum Valencià) que s'hi afegiren en la darrera assemblea de Memòria Històrica que es celebrà a Madrid el passat mes de juny.

L'Associació per a la Recuperació de la Memòria Històrica de Mallorca confia que Garzón, admeti a tràmit la denúncia que aquesta associació, juntament amb altres, va presentar pels "crims contra la

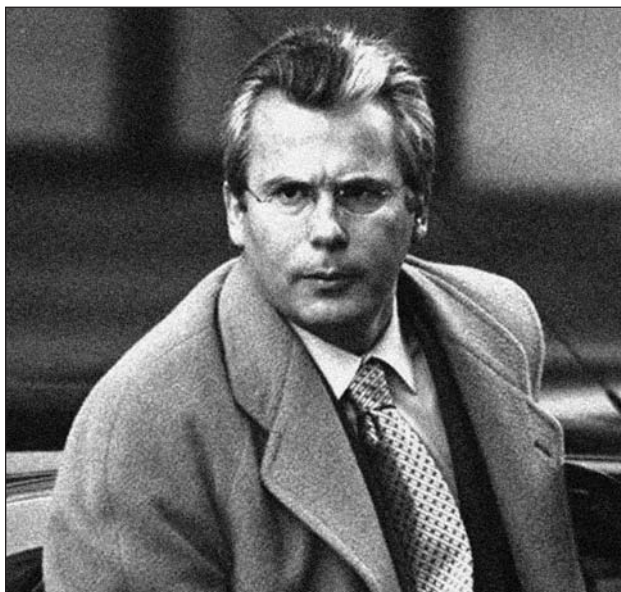
humanitat i desaparicions forçades" que ha portat a què el magistrat hagi pres la decisió de sol·licitar a diverses institucions que elaborin llistats i aportin dades sobre els desapareguts durant la Guerra Civil.

Diverses fonts assenyalen que durant la Guerra Civil espanyola, a Mallorca van morir unes 3.000 persones de les quals avui en dia encara n'hi ha més de 400 de desaparegudes. Com historiador no puc desmentir o aprovar aquesta afirmació perquè ja fa un temps que Memòria de Mallorca està treballant en l'elaboració d'un cens de totes les víctimes de la repressió feixista i, a hores d'ara encara és difícil donar una xifra exacte o que s'acosti al nombre total de persones que foren passades per les armes en el transcurs de la guerra.

Des de Memòria de Mallorca s'ha rebut la notícia amb satisfacció perquè no s'ha arxivat la denúncia i perquè en principi el sr. Baltasar Garzón fa les passes processals pertinents. Però cal ser cautelosos abans de celebrar cap decisió, la denúncia encara no s'ha admès a tràmit i és important demanar al magistrat de l'Audiència Nacional que basta de dilacions indegudes, que fa més de dos anys que es va posar la denúncia i més de 70 que les famílies dels desapareguts esperen notícies esperançadores per a la recuperació dels cossos de les víctimes. A la vegada pensam que és necessari que es posi un plaç amb data als organismes els quals el magistrat ha demanat informació.

Potser que les iniciatives de Garzón siguin únicament mediàtiques perquè, si és mínimament intel·ligent, es pot imaginar que no hi ha cap registre de "desapareguts". En qualsevol cas, al menys està servint per reviscolar les estructures de l'Estat.

L'associació Memòria de Mallorca ha estat sempre i en tot moment per aclarir que ha passat amb els desapareguts de la guerra a través del buidatge de dades dels registres civils, recerca jurídica sobre les desaparicions forçades, elaboració de la denúncia, contactes amb arqueòlegs, metges forenses, guàrdies civils, juristes, psicòlegs i genetistes, conferències

explicant les desaparicions, reunions amb els familiars, etc. Totes les passes que s'han donat i que es donaran han estat fetes amb l'objectiu d'aclarir i donar una resposta a les demandes dels familiars dels repressaliats que se'ls ha negat, abans i ara aquesta informació.

Des de Memòria de Mallorca volem agrair una altra vegada als responsables de la revista Llum d'Oli i a l'Agrupació Cultural de Porreres ens hagin donat l'oportunitat d'explicar-nos. Creieu-me que a vegades no ens gens fàcil. A hores d'ara encara hi ha partits polítics, associacions, juristes, etc, etc... que no creuen en recuperar la Memòria Històrica de Mallorca.

Salut i memòria

**ESPORT
ESPLAI**

TOT EL QUE NECESSITES PER PRACTICAR EL TEU ESPORT

Carrer d'en Sala, 7
07260 PORRERES

esportesplai@terra.es
Tel. 971 16 83 13

Autos Veny

SEAT

Tel: 971 58 15 77
Fax: 971 58 16 15
E-mail: gerencia@autosveny.seat.es

**Concesionario
Autos Veny, S.A.**
Carretera Campos, s/n
07200 Felanitx
Illes Balears

12 100 5548 - 9426 TMS

MEMÒRIA I OBLIT D'UNA GUERRA

Bartomeu Garí Salleras

No sabem si quan sortí aquesta nota ja s'hauran començat a emetre els primers capítols de la sèrie documental: *Memòria i Oblit d'una guerra*. Sols informar-vos que la Televisió de Mallorca ha realitzat un seguit de reportatges sobre la Guerra Civil i la repressió a Mallorca. Tots ells inclouen testimonis orals, fotografies, gravacions de l'època, documentació, etc. És important destacar que un dels reportatges està dedicat exclusivament a Porreres.

Per a donar a conèixer la sèrie es farà una roda de premsa i anuncis diversos. Aquests anuncis ja es poden veure a la cadena televisiva mallorquina. Son petits clips avançant la seva emissió sense especificar la data ni l'hora. També es vol fer una preestrena a un local públic emetent un dels capítols. Els responsables de la sèrie han pensat transmetre el reportatge titulat "*Mallorca, una gran presó I*" perquè és un tema que toca la totalitat de l'illa

i no una localitat concreta. Aquest acte es celebrarà el divendres dia 19 de setembre. Per cert, també està previst fer una preestrena pública a cada poble de cada capítol el dia abans de la seva estrena (o sigui els dimecres). En principi i si no hi a canvis Televisió de Mallorca emetrà el primer capítol de "Memòria i Oblit d'una guerra" el proper dijous dia 18 de setembre a les 22 hores.

"Memòria i Oblit d'una guerra" és una sèrie documental ampliada en què es repassa la vida i l'experiència de la població de Mallorca i de les illes Balears durant el període de la Guerra civil espanyola. He pogut veure algunes de les seqüències enregistrades i vos recomano que prepareu el vídeo, el DVD o l'estri gravador que tingueu, perquè es un document que s'ha de guardar.

Estanc Can Poo

Segells de goma. Tota casta d'impresos d'impremta.
Havans gravats per a festes.
Llibres de text. Revistes. Articles de papereria.
Juguetes. Perfumeria. Articles de regal

Avinguda Bisbe Campins, 12. • Porreres.
Tel. 971 16 66 36 - Fax: 971 64 70 24

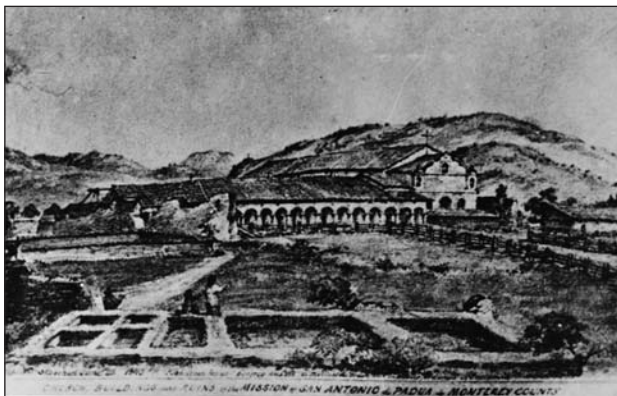
Bar - Restaurant
"SES FORQUES"
 Especialitat de la casa: PASTA

Menús diaris i menjar a la carta
 Paella per encàrrec
 Ctra. Porreres - Montuiri, Km. 0,500 - PORRERES - 07260 - Tel. 971 16 81 76

UNES APORTACIONS SOBRE L'OBRA DE FRA BONAVENTURA SITJAR A LA MISSIÓ DE SANT ANTONI DE PÀDUA

Bartomeu Garí Salleras

Gravat de la Missió de Sant Antoni de Pàdua (1843) que es conserva a la Biblioteca del Congrés dels EUA, secció edificis històrics americans, sign. HABS CAL, 27-JOLO.V,1-5.

Fa uns anys vaig tenir l'oportunitat de realitzar una petita recerca sobre la figura del missioner porrerenc, Antoni Josep Joaquim Benet Sitjar Pastor, més conegut amb el nom de Fra Bonaventura Sitjar. En aquells moments i gràcies a l'ajut del Pare Joan Martí, Prior del Convent de San Bernadí de Siena (Petra) i de l'amic Simó Tortella vaig tenir l'oportunitat de conèixer i consultar algunes de les fons documentals i bibliogràfiques de l'arxiu juniperià de Petra. Serveixi aquesta petita aportació per a recordar la figura del missioner porrerenc anomenat Fill Il·lustre de Porreres el 22 de gener de 1977¹.

De tots és ben sabut, que dins la tasca missionera franciscana del segle XVIII fou destacable el paper del missioner originari de Petra Fra Juníper Serra que arribà a Amèrica l'any 1749 i s'establí al Col·legi franciscà de Querétaro fundat per un altra mallorquí, Fra Antoni Llinàs. La seva incansable tasca d'administració deixà una empremta inesborrable a l'Alta i Baixa Califòrnia, a més, de fundar missions a partir de les

quals anys més tard varen néixer grans ciutats com ara San Diego i San Francisco, féu arribar l'agricultura a la regió, actualment un dels principals motors econòmics californians.

La Consolidació de l'Imperi hispànic a Amèrica fou possible en gran mesura al paper fonamental de l'església, el patronat unia estretament els destins d'aquesta institució i la Corona. Aquesta unió estava cada vegada més reforçada pel sistema de missions, gràcies a n'aquest mètode, la monarquia tenia puntual informació dels processos colonitzadors, per tal fi, es va habilitar un sistema d'informació constant entre les autoritats eclesiàstiques i els alts funcionaris². La Corona espanyola, propicià la creació d'estructures socials que li permetessin el control de la població autòctona, i dels seus mitjans de producció. Aquest pla obeïa al bon enteniment entre l'aparell colonial que la monarquia hispànica havia teixit a Amèrica i els col·legis de Propaganda Fide franciscans.

Dins el cos expedicionari balear hi participa activament el porrerenc Fra Bonaventura Sitjar, cofundador de les Missions de Sant Antoni de Pàdua i Sant Miquel Arcàngel a Califòrnia. El Pare Sitjar va néixer a Porreres el dia 9 de desembre de 1739. Era fill d'Antoni Sitjar i Joana Aina Pastor. A l'arxiu Parroquial trobam la seva fe de naixement que diu així: "*En la Parroquia de Porreres vuy 9 de desembre de 1739, lo de bauptismat he la infant un fill de Antoni Sitjar y Anna Pastor congs. El qual nasque dit die fonch son nom, Antoni Joseh Joachim Benet. Foren padrins Rafel Barceló del Rafal i Catherina Pastor. Tots els quals donen fe. Lo qual lo firmo. Mossèn Francesh Planas, rector*"³.

El 9 de juny de 1771, Fra Juníper Serra signa el nomenament dels religiosos nouvinguts, assignant la fundació de Sant Antoni de Pàdua als franciscans Fra

¹ Vegeu: VICEDO VICEDO, Salustiano (1977). *El P. Buenaventura Sitjar, O.F.M. Linguista. Pionero y Co-fundador de las Misiones de San Antonio de Padua y San Miguel (California). Discurso del nuevo hijo ilustre de Porreres con motivo de su proclamación el día 22 de Enero de 1977*. Porreres: Ed. Ajuntament de Porreres.

² CENDRÓS CALDENTEY, Manel (2004). "La contribució dels missioners balears a la conquesta d'Amèrica". LLEGIR, revista de llibres, Història i Art, núm. 46, p. 21-25.

³ Arxiu Parroquial de Porreres, llibre de baptismes (1716-1760), tom. I, ff. 134. Es transcripció de document.

MISSION SAN ANTONIO DE PADUA.

Sant Antoni de Pàdua (1870). Biblioteca del Congrés dels EUA, secció edificis històrics americans, sign. HABS CAL, 27-JOLO.V,1-8.

Bonaventura Sitjar i Fra Miquel Pieras. A les fonts de l'Arxiu General de les Índies que es troba a Sevilla hi trobam el llibre d'assignacions dels missioners a l'Alta Califòrnia en el qual hi figura el nom del frare porrenc destinat a la missió de Sant Antoni de Pàdua:

“Viva Jesús, María, Joseph!. Los días religiosos predicadores apostólicos del Colegio de propaganda fide

Anàlisis Clínicos

Antònia Sastre Barceló
Farmacèutica

Consulta: Dilluns i dimecres
de 8:30 a 10 hores

Carrer l'Almoina, 49
Tel. 971 64 70 84

Assegurances: Adeslas, Asisa-Muface, Agrupació Mútua, Axa-Mare Nostrum, Imeco-Caja Salut, Groupama, L'Aliança, Novomedic...

de San Fernando de México del orden de nuestro Padre San Francisco que embarcados en el paquebot de Su Magestad nombrado San Antonio, alias El Principe, llegaron a este puerto y Misión de San Carlos de Monterrey, están distribuidos de esta forma:

*Los Padres Predicadores Fray Antonio Cruzado y Fray Antonio Paterna en la Misión de San Buenaventura; los Padres Predicadores Fray Francisco Dumetz y Fray Luis Jayme en la Misión de San Diego; los Padres Predicadores Fray Pedro Cambón y Fray Joseph Angel Somera en la Misión de San Gabriel cerca del río de los Temblores; los Padres predicadores Fray Domingo Juncoza y Fray Joseph Cavaller en la Misión de San Luis Obispo, llano de Ossos y los Padres Predicadores Fray Miguel Pieras y Fray Buenaventura Sitjar en la Misión de San Antonio de los Robles de Padua. En 9 de Junio de 1771. Fray Junípero Serra, Presidente”.*⁴

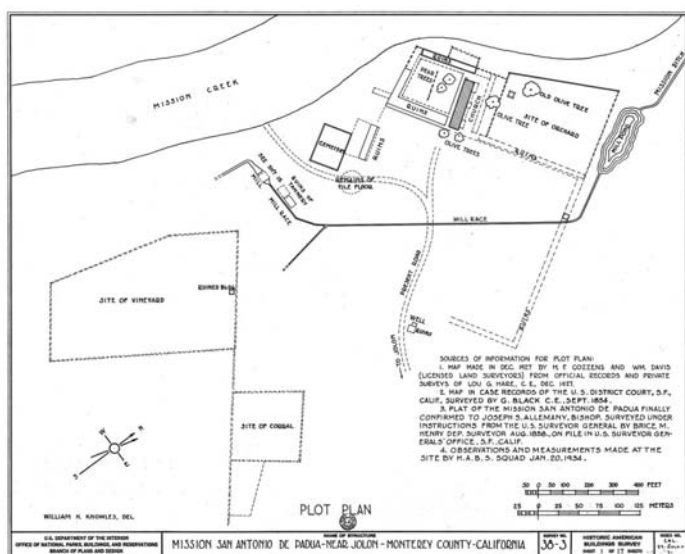
Una altra informació que tenim del missioner porrenc la coneixem gràcies a l'inventari enviat pel P. Serra a Antonio María de Bucareli Ursúa, virrei de Nova Espanya que es troba a l'Arxiu de la Nació de Mèxic:

“En conformidad a lo ordenado por Vuestra Excelencia en decreto de 12 de mayo de 1772, y ya, primera vez, executado por el mes de diziembre de 1773, pasamos a dar noticias individuales de los aumentos de las espirituales conquistas con el progreso de las misiones de San Antonio de Padua de los Robles.

Fábricas: Una casa de adoves de diez y seis varas de largo, y siete de ancho, para trox., unos caxones de sacristía para los ornamentos, un estante para librería con sus caxones. Se abrió una zanja para conducir el agua a la misión para las siembras, que tiene cerca de una legua de largo.

Augmentos de Iglesia y sacristía: Primeramente un lienzo de como dos varas de largo de San Antonio de Padua, patrón de la misión. Dos manteles de altar de Bretaña, con su encaje, quatro amitos, y quatro manutejos/manutergios/, tres paños de manos para la sacristía, veynte y quatro de Indianilla para unas cortinas de la iglesia para adorno; dos opas de paño azul con sus roque-

⁴ Arxiu General de les Índies, Assignación de los misioneros de la Alta Califòrnia (9 de julio de 1771), signatura 106-6-14. Es transcripció de document.

Plànols de la Missió de Sant Antoni de Pàdua (1934),
en el qual s'assenyalen les runes excavades de
l'antiga missió fundada pel P. Bonaventura Sitjar.
Font: Biblioteca del Congres del EUA.

tes para los sacristanes, quatro dichas de escarlata con sus roquetes para las festividades y dos campanitas de altar. A más de lo dicho que le vino de México de cuenta de los sínodos, ha tenido de aumento lo que vuestra excelencia se digno a embiar para dicha misión, en atención a lo viejo, y quais inservible que eran los ornamentos que recibieron para la fundación y así recibieron los padres ministros de ellas. Tres cassullas, la una de Pesiana de flores, que hace a blanco, y las dos de Damasco, la una encarnada, y la otra negra, item una capa de color morada, un palio para administrar el viático, una campana de torre, que con otra chica, que tenían hacen juego para el campanario.

Augmentos de los utensilios de casa y campo: un cazo grande pozolero y una cuchara pozolera, seis sartenes de varios tamaños, tres calderetas. Veynte y seis azadones, doze ozes, y seis almocafres, seys metales con sus manos, seys cargas de costales de baqueta, seis baquetas mexicanas para remendar los costales, un pujamante, un martillo, unas tenazas para herrar, un descarnador, dos puntas de arado, una olla de cobre y dos comales de fierro, un bacín y dos bazinicas de cobre, unos alicates, un soldador, un compás, unas tenazas grandes, una vacía de latón para rasurar, dos bayneros aviados para el hato y una docena de cámaras para fuegos.

Ganado y Bestias: ganado vacuno entre chico y grande tiene cinquenta y nueve cabezas, cerdos de todos tamaños

quarenta, yeguas de vientre cinco, crías caballares cinco, caballos mansos siete, mulas entre silla y carga quinze.

Siembras y cosechas: sembraron dos fanegas de trigo y cogieron treinta fanegas, de maíz sembraron siete almudes y recogieron setenta fanegas: Con lo dicho, y lo que Vuestra Excelencia se dignó embiarles todo género de víveres, y ropa para vestir a los indios lo han pasado decentemente. Para este año tiene como siete fanegas de trigo sembrado, y están disponiendo la tierra para el maíz.

Familias y personas de que se compone la misión: bautizos 190; defunciones, 19 y así quedan ciento setenta y cinco todos existentes en la misión; matrimonios veynte y dos, los tres de indias con soldados españoles y los demás de indios con indias. Y así, se compone la misión de diez y nueve familias de indios casados, y de ciento y setenta y cinco de todas edades.

Este es el estado de la misión de San Antonio a últimos de diciembre inmediato según el informe de los padres ministros de ella, Fray Miguel Pieras y Fray Buenaventura Sitjar”.⁵

De la contribució mallorquina en el Nou Món s'ha estudiat principalment la tasca missionera, menyspreant aspectes relatiu a les activitats mercantils, així com totes aquelles qüestions relacionades amb l'estratègica i estudiada política econòmica dels reis

⁵ Archivo General de la Nación (México), Informe del estado espiritual y material de las cinco misiones de California, Monterrey (5 de febrer de 1775), lligall Províncies Internes, Vol. 166, ff. 109-121. Es transcripció de document.

A la imatge es pot veure la tomba que comparteixen Fra Bonaventura Sitjar (A) i Fra Francesc Pujol (B). Esta situada a un dels costats de l'altar principal de l'actual església de la Missió de Sant Antoni de Pàdua.

d'Espanya, dins la quals els frares mallorquins –entre ells el franciscà porrerenc Fra Bonaventura Sitjar-, jugaren un paper destacat, aconseguint un mercat cada vegada més ampla per la corona hispànica. Biografies de colonitzadors d'origen balear n'hi ha moltes, realitzades per autors espanyols i estrangers que ens acosten a la tasca missionera del nombrós cos expedicionari balear participant de l'aventura americana. Moltes d'aquestes obres exalten l'afany evangelitzador, i en molts de cops s'obliden de la població índia, de les imposicions de caire social, econòmiques, polítiques i espirituals, i ometen de forma sistemàtica els aspectes relatius a la destrucció de diverses cultures i modes de vida autòctons. Les investigacions actuals sobre l'obra evangelitzadora franciscana han generat tot tipus d'opinions, uns exalten la figura de les missions i els resultats de la seva obra, i d'altres opinen que, sobre l'acció dels mètodes de la imposició perseverant de la doctrina i el sermó cristià, han suposat la destrucció de les cultures indíge-

nes. Avui, se sap en certesa que l'acceptació de l'evangeli no es pot realitzar sense un canvi a la vida quotidiana, és a dir, a les costums, vida material, relacions familiars i comunitàries, creences, etc. Els nous temps exigeixen noves lectures de les fonts, sobretot, estudiar alguns aspectes sovint oblidats, manco treballats, o que s'allunyen dels objectius de la Història com a disciplina científica.

En definitiva, l'aportació d'aquests dos documents –que fan referència a la tasca evangelitzadora del missioner porrerenc- sols pretén donar a conèixer un poc el treball apassionat del P. Bonaventura Sitjar a la Missió de Sant Antoni de Pàdua l'Alta Califòrnia. Tot i que, el nostre poble li va rendir un sentit homenatge l'any 1977 i que enguany es commemora el 200 aniversari de la seva mort, possiblement la seva figura i obra sigui bastant desconeguda per a tots nosaltres i es faci necessària la realització d'estudis molts més acurats i amplis sobre la seva figura i treball.

BAR
Ca'n guillem
Tel. 971 64 74 95   PORRERES

**jaume
sastre
soler SL**
materials de construcció

ceràmiques i gres   bigues imitació fusta
ciments   saques   aïllants   canonades
lloguer de minicontenidors (Servei a domicili)

CARRER NOU, S/N
(SORTIDA CTRA. PORRERES-VILAFRANCA)
07260 - PORRERES
TEL. I FAX: 971 647102

SOBRE UNA CAMPANA (1603)

Maria Barceló i Crespi

Amb el títol de *Sobre la fundació d'una campana per a l'església de Porreres*, es conserva un plet datat el dia 11 de gener de 1603. Es tracta d'un llarg document, de catorze folis, de difícil lectura i que conté una controvèrsia presentada davant la Cúria que enfrontà els jurats amb l'orfebre que treballà la campana. Gabriel Llaneres, notari, síndic i procurador en representació de la vila de Porreres defensà els interessos públics i Joan Benet Bonnín els seus particulars. També es procedí a un llarg interrogatori a jurats i testimonis. Els

jurats havien pagat fins i tot unes 3 lliures per tots els lloguers de les bèsties *axí de dit Joan Benet Bonnín com de son fill de anar y venir de Ciutat i altres parts en dita vila*. El motiu de la desavinça estribava en que no se sabia si en Bonnín *se hage aportat en sa casa los fils de ferro i de aram ab los quals se féu la campana los quals eren i són de dita vila*. Mancava metall i en Bonnín afirmava que ell no el tenia.

Malgrat tot, la campana havia estat pujada al seu lloc i sonava.¹

Microtoponímia rural porrerenca

En moltes ocasions he insistit en la importància que registra la Toponímia. Els noms de lloc formen part del Patrimoni Cultural i cal conèixer-los així com usar-los per a la seva pervivència. És cert que molts han quedat enrere i n'han sortit de nous. Ara bé, l'important és que estiguin arrelats a l'espai, a la tradició i a la cultura de l'indret.

Els topònims de les grans possessions, a grans trets, des de fa segles es mantenen. Un cas de canvi ha estat son Orell per sa Bassa Rotja.

Aprop de la vila la propietat de la terra es va fragmentar més i per tant no hi ha possessions. Són indrets o terres amb un nom que indica un espai no massa gran i on no hi ha cases de possessió. Es tracta de topònims menors o microtopònims.

Una relació, no exhaustiva, és la que segueix:

N'Aron, son Bergues, Bibicapús, na Bosca, na Bovera, es Burgany, es camí de Marina, es camp Roig, son Colom, es Cós, sa Cova, sa Costa, sa Creueta, son Fonollar, sa Fontassa, son Gardana, na Girona, s'hort Vell, es Lledoner, sa Mesquida, son Moll, son Moranegri, sa Mostra, s'Olivar, son Oliver, es Pla, ses Planes, sa Pleta, es Pou Nou, es Pou Roat, es Pujol, na Rotgeta, la Real, es Salinar, sa Serra, ses Veles, son Veny, son Vila i altres...

¹ ADM, 17/51/6

LA REALITAT DESPULLADA

Damià Tomàs Cerdà

No seré jo el qui estimat lector et conti la següent història, no és que em ruboritzi, només que el relat serà més fidel si és ell el qui el conta.

-Què et sembla Albert, si ets tu el qui ens fa de rapsoda?

-Em sembla bé, però primer deixa que em presenti. Soc l'Albert hi no afegiré més dades amic per tal que no t'avergonyeïxis quan ens creuem pel carrer. Només vull afegir que el que em va passar a mi et pot passar a tu i ja veuràs que tot no és tan maco com sembla. Començaré Damià si et sembla la meua història.

-Em sembla perfecte, et cedeixo la paraula, el lector és teu.

-Doncs començaré.

Abans de començar a relatar-te el que em va succeir fa cinc anys, em permetre lector la llicència de tutejar-te, ja saps que estàs a temps de deixar de continuar la meua història, encara que no t'ho recomano. Com et deia un temps enrere passejava tranquil·lament per la meua ciutat, sempre m'ha agradat ser un poc flâneur, i deixar-me endur per les ones invisibles que guien les nostres passes, caminar desapercebut entre la massa de gent, ensumant, mirant, escoltant i perquè no dir-ho, palpant, ramblejant com el Josep Pla mirant els ulls de la gent i creant-me històries de quin són els seus pensament, quines les impressions que capta pel camí. Tot això em feia sentir lliure i ric, i mai esperava que em pogués succeir el que em va ocórrer.

Mentre estava assegut a una placeta, per descansar de la voracitat sensitiva a la que havia estat exposat, va ser quan vaig començar a sentir-me indisposat, tenia calfreds per tot el cos, suor freda, no em sentia les mans, la boca es ressecava i la realitat m'apareixia desenfocada. Quan de sobte, lector i amic, va semblar quan apagues el televisor i la imatge es fon al centre de la pantalla.

No em vaig morir, però quasi, vaig obrir els ulls com si despertàs d'una gran letargia, no recordava ni que hagués somiat, em pensava que era al cel, tot era blanc al meu voltant i a més arrel de la meua educació judeocristiana, com segurament la teua amic, ja sabràs que amb la por de l'infern, la meua existència havia seguit el camí marcat pel corsé religiós, i evidentment, ja havia d'anar al cel.

Tu també creus que aniràs al cel? - seria bo, amic lector, que et facis aquest plantejament abans de continuar, si vols et deixaré uns minuts per reflexionar... Jo mentre seguiré, com et deia despertar i veure al teu voltant el blanc impol·lut, et dona una sensació entre benestar i estranyesa, és molt semblant el cel al que ens

PLANS DE PENSIONS

ARA

AVANTATGES IMMEDIATS

Estalviau impostos pensant en el futur

BANCA MARCH

hàviem imaginat, vaig pensar. I mentre investigava al meu voltant, allargat sobre una camilla, vaig aixecar la vista, a sobre meu hi havia una llum molt gran amb tres focs que em miraven de forma acusativa, i al meu darrera hi havia diferents aparells clínics.

Com supòs que ja t'havies fet la idea, no estava al cel, més bé podria dir que era un lloc prou conegut per molts dels humans, em trobava a un hospital, no sabia quin, no hi havia les inicials al llençol ni a la coixinera, però sense cap dubte, em trobava ingressat. Hi vaig sortir de dubtes quan es va obrir la porta i va aparèixer una senyoreta. El fet extraordinari que em va fer dubtar d'on em trobava, va ser la forma com va comparèixer el subjecte feminal en qüestió, abans de tornar a contemplar la meravella que tenia al meu davant, vaig fregar-me els ulls i em vaig pessigar el braç per comprovar que era real la meva aparició. Vaig lliscar de dolor, quina pessigada em vaig fotre, seré colló vaig pensar. Doncs si tot apuntava a que estava en tots els meus cabals, i que aquell naixement de Venus, no era una reproducció de Botticelli, sinó que era la mateixa entrant a la meva cambra, anava tota nua i amb una llarga cabellera que li tapava els pits, res li tapava el seu sexe, apareixent en plena llibertat.

T'imagines, pensar que estàs mort i de sobte apareix una sirena a la teva cambra?. Doncs això és el que em va passar i el que semblava que seria un camí ple de rosses, es va convertir en el motiu d'aquest relat.

Però no contis el final, que el qui hi ha a l'altre banda del paper perdrà tot interès per la teva història.

No passis pena Damià, estic segur, que el lector està impacient per tal que segueixi contant el que em va passar a partir d'aquell moment. Com vos deia, no sabia a

on m'havia de posar, a més el meu sexe també va reaccionar davant el fenomen anterior, fet que encara més refermava que no es tractava d'una experiència onírica ni divina, ella em va començar a parlar amb total naturalitat, i jo estava vermell com una tomàtiga, no em sortien les paraules, qualsevol es mostra amb naturalitat en aquella surreal situació, vaig intentar dissimular, però estava massa excitat per mostrar-me natural.

Et trob inquiet? -em va preguntar, sabia que havia notat el meu estat inquiet-, és normal —va afegir- després del desmall d'ahir tardaràs uns dies a recobrar la normalitat, ja saps que estàs ingressat per un estat de xoc i que les teves facultats vitals bàsiques no estan damnificades, et trobes estable i segurament demà si tot segueix igual, ja podràs rebre l'alta mèdica.

Estava bé, deia ella, doncs devia ser una clínica naturista, perquè no és normal que entri a la teva cambra una infermera nua, no entenia res i vaig deixar passar la meva febra, indubtablement devia ser efecte del xoc i es tractava d'un fet esporàdic. El problema va sorgir, quan va entrar una altra infermera i també anava nua, aquesta no era cap Venus, més bé podria dir que era una Gràcia de Rubens per la seva voluptuositat, això ja no pintava tan bé, i més es va agreujar el meu estat quan dos metges vingueren a fer-me un reconeixement i també anaven nus. Tot el món anava nu en aquell indret.

Fart de les meves suposicions, vaig demanar a una dona de la neteja, amb la qual intercanviarem unes paraules si aquesta clínica es tractava d'un espai naturista i ella em va mirar en cara d'incredulitat, afirmant-me que no, que era una clínica ben seriosa i que tothom anava debudament uniformat.

Barbara-Art
DECORACIÓ - ANTIC

Gabriel Cortés

MESTRE ARTESÀ LLAUNER

FANALS MALLORQUINS - RESTAURACIÓ DE METALLS

Pl Molí de N'AMENQUAL, 10 - Telèfon i Fax 971 64 72 41 - 07260 PORRERES

Era ben clar i indubtable que l'estrany era jo i que aquell xoc m'havia deixat aquesta herència.

Al matí següent com ja t'havia dit, em varen donar l'alta mèdica i vaig sortir al carrer per primera vegada després del meu nou estat cognoscitiu, quina paranoia mental, tothom anava despullat, les dones majors, els nins, les nines, al principi anava seleccionant a on mirar i només enfocava el més interessant, era com trobar-me en una plaja nudista però a la ciutat, quina gràcia!. La fornera venent el pà despullada, el policia dirigint el transit despullat, per tot arreu tots despullats i es clar, jo també despullat. Després d'un temps sense marcar pautes visuals d'on mirar, vaig començar a gaudir de la contemplació dels pits femenins, ni havia de tots tamanys i formes, d'emmorenits i d'altres blancs que conservaven les marques dels bikinis, era una meravella, però com tot arriba a cansar i vaig haver de canviar el punt de vista, després vaig mirar els sexes femenins, quina cosa més graciosa, perquè mai m'hagués pensat que n'hi hagués tants de models, uns amb bigotins hitlerians, altres completaments rasurats, altres amb formes de cor, fins i tot n'hi havia una que crec que duia escrit el nom del seu estimat, altres ho duient tot pelut i descuidat, altres amb formes estranyes, quin panorama públic tenia al meu davant. Després vaig mirar els culs i així fins començar a mirar detalls corporals com els tatuajes, no et pots fer una idea la quantitat de marques als cossos, hi ha per fer una tesi doctoral d'iconografia, estic ben segur que hi ha tantes històries a contar damunt cada un d'aquests signes inscrits a les pells de les gents que ompliríem pàgines i pàgines sobre elles. També resulten interessants les cicatrius, marques inexorables de la història de cada persona, elles marquen el destí de tots, les cicatrius són el record d'un passat, marques de l'existència. Hi dins aquest recorregut anatòmic vaig acabar per contemplar els membres dels homes, n'hi havia de llargues, de petites, de gruixudes, de primes, de microscòpiques, de descomunals i vaig decidir deixar aquest joc ràpid per evitar les comparances amb un mateix, que sempre són odioses.

A més els meus despropòsits començaren a partir d'aquest moment. Mentre caminava despistat una dona va començar a lliscar dient que la mirava en cara de pervertit, que podia fer, era la meva visió de la rea-

litat. No parava de xisclar, fins que va venir un policia a veure que estava passant. Es va plantar davant meu i va demanar a la jova que estava passant, mentre ella li deia que la mirava amb cara d'estar despullant-la. Jo em vaig fotre a riure, no podia parar, és que la estava veient despullada, i el policia em mira amb cara agressiva i amenazadora, jo seguia sense parar i ell ja quan no va poder més em va agafar pel coll i em va exclamar.

- Que et passa pallaso, a que et fot un cop al cap que et fa aturar de riure.

Jo el vaig mirar el sexe i quan vaig veure, la seva demostració de valentia, amb un sexe tan microscòpic no vaig poder deixar de riure, ho feia amb més força, i ell més s'enrebiava. Vaig acabar a les dependències policials, i com et pots imaginar, quina gràcia veure tots els polis nus amb les pistoles penjant al costat (pistoles no pels membres, sinó les reals), la qüestió és que em varen dur a judici per comportament incívic.

Al judici tot anava bé, fins que la jutgessa va començar a inquietar-se per la meva rialleta, no podia aguantar-me, t'ho jur amic meu, és fa difícil que et jutgi una dona amb un tatuatge tan ridícul al pit, no vull dir que duia per tal de no tornar a acabar a la pressó per si llegeix aquest relat i es veu identificada en la descripció. Com et deia, el judici es va anar calentant i vaig acabar a la presó per desacat a la autoritat, per faltes al jutge i un sinfi de causes que no vull citar per tal de no allargar la meva curta història. La qüestió que vaig acabar a la pressó, tancat amb un noi, que com ja sabeu dormia despullat abaix de la meva llitera, i al pati, tots els presos despullats. La causa va durar poc i per bon comportament i aviat vaig quedar en llibertat, això si veient tothom despullat i acostumant-me a la meva nova situació. Així que ja saps que quan vagis pel carrer sempre pot haver-hi alguna persona que et miri amb ulls diferents.

Doncs res Damià, crec que puc donar per acabada la meva història, i esper que ningú s'hagui sentit ferit a la seva sensibilitat, de totes maneres a aquell lector que ha llegit tota la història, gràcies per la teva comprensió i ja saps, la realitat és diferent per tots.

CELS I ENTRANYES

Andreu Arranz Morell

Part I: Cels

Avui, és un dia lila. Ho dicten els cels.

Igualment, segueixo tenint fred.

Encara que hi hagi un foc cremant al meu costat, segueixo tenint fred.

Visitants de tots els llocs i ciutats vénen per contemplar el meu rostre congelat, que augmenta per moments de tamany i color.

Armes blanques cobertes de roig aritmètic bullen dins una gran cassola rovellada i lluent que té varis forats i crulls, demostrant inestabilitat al llarg dels segles dels segles i lletuga que segrega llet sedant.

Avui, és un dia taronja. Ho dicten els núvols i la gebrada, és clar.

Com tots els dies, surt el monjo de la seva cel·la per realitzar el seu mantra iònic.

La lluna brilla amb més intensitat en aquest cel de Maig venidor, i les túniques dels mags estan tan ensabonades com els meus cabells.

Ahir van intentar estrangular-me. Es van entortolligar al voltant del meu coll i em van asfixiar parcialment, mentre jo divisava uns ocells enormes i platejats per l'horitzó desde la meva finestra.

Des d'aquell dia, porto turbants púrpures com a sabates.

Part II: Entranyes

Avui, ja no tinc fred. M'invento excuses que porten escrites el meu nom per no sortir d'aquest bosc.

Aquí dins s'hi està calent, el foc és com tots els focs i serveixen bon menjar. Només perquè és el

primer dia, a partir de demà tindrè que cuinar-me els caragols jo sol.

Al llarg del riu hi ha nous i corns de mar, però estan prohibits per a la majoria. Se'm permet pescar papallones i caçar insectes. Els més bons són els cucs, que amaguen meravelles al seu interior. Una vegada en vaig partir dos per la meitat, i d'un en va sortir una via de tren amb una noia fermada per ser atropellada per una locomotora benèvola i descontrolada, i de l'altre en van sortir les 1000 coses que tot ésser sempre ha desitjat. Al cap i a la fi, van desaparèixer al minut i trenta sis, deixant en mi un obscur pou de tristesa, ja que aquella aparició m'havia causat un orgasme llarguíssim (d'un minut i trenta sis segons, per ser exactes) que només es podia superar amb la pressió adequada a les tres zones erògenes del cos humà, sumada amb el plaer dels crits i les llepades de les joves alquimistes.

Ja no em queden més excuses per exposar davant el meu jutjat, però ben entrada la nit penso assassinar-les una per una, pelant així tots els arbres d'aquest bosc on m'albergo i on les seves fulles m'atormenten amb amenaces líquides i sobèrbies.

Em quedaré despul·lat i visible dins el bosc de les meves pròpies entranyes, tremolant de fred, ja que el foc s'haurà apagat per sempre.

IES Porreres,
Concurs de narrativa catalana,
1r premi de 4t d'ESO. Curs 07-08

MANUAL DE DESTRUCCIÓ DE L'AMOR

Margalida Calahorro Bover

Perquè es que no sé si ho sabíeu però l'edat d'iniciació al sexe a Espanya ha descendit als catorze anys. Molts factors han influït en aquest canvi però el més desencadenant és la modernització. Sí, la modernització. Perquè els nens i no tan nens disposen d'ordinadors personals connectats a Internet, lloc al qual l'hi infonen informació no molt convenient ni per a la seva edat ni per a la seva condició: fotografies pornogràfiques, explicacions de mètodes de contracepció massa casolans, maneres d'aconseguir plaer que no impliquen cap tipus de sexe segur, etc. I la resta de medis només empitjoren més la situació. Treuen el tema sempre que és possible i parlen de tamany, ocasions possibles, juguetes sexuals...I és més, si se t'ocorre anar al centre de la ciutat no pots evitar trobar tendes amb aquest tipus de *xorrades*. A les revistes, es menciona l'acte sexual sense un mer nomenament de l'ús de protecció. Ni tan sols un consell, davant aquesta situació que de ser un acte prohibit, ara per a la majoria de gent és totalment normal. Clar que és normal, el fet de procreació uni-

versal abans de qualsevol mena de ciència súper desenvolupada; però l'edat d'inici, no ho és.

I es que tots aquests factors afecten a la joventut. Es té la tendència de fer el que els altres i fer-se majors o al menys creure-s'ho o aparentar-ho està de moda. Quan la *faena* està feta o alguna conseqüència nociva s'aproxima, s'acostuma a penedir-se d'haver fet lo que s'ha fet. El resum és que, el que anomenem col·loquialment com a "aquí t'agaf, aquí et mat", s'estén irremeiablement.

Les noies, allà on són elles tan modernes, enfundades a dins con-

junts impossibles que quasi no les deixen respirar, just només per aparentar més anys i agradar per lògica terrorífica a aquell manat de tarats; encara esperen ser desitjades i que ningú les deprecii. Tenen por al refús de la resta i sobretot, al del seu estimat. Ells en canvi, tan superficials com sempre, només volen presumir davant els amics de coses que potser ni sàpiguen com es fan. El que conta és fer alguna cosa. El que conta és el que està de moda...

On ha quedat la coqueteria, les hores davant el mirall, les mirades furtives, les mans agafades per davall la taula, les trucades anònimes, les cartes sense remitent amb corets dibuixats, els rams de flors de mil colors just perquè sí, les caixetes de bombons damunt el pupitre, el "et vull conèixer més", l'estabilitat, la seguretat, la confiança?...Per jo, que ho van enterrar amb els vídeos VHF, els cotxes model 600, els telegrams amb cançó inclosa i la coherència que en aquests anys tan estranys que tenen els nostres joves, fa tanta i tanta falta.

LLG FUSTERIA

LLITERAS GARI

Portes i Cuines fetes a mida

C/. Major, núm 61 - 07260 PORRERES (Mallorca)

Taller: Ctra. Porreres - Montuïri, Parcela 250

Telef. i Fax 971 16 84 66

Bar Pub

ES FAROLET

L'Almoïna, 58 - PORRERES

L'ORQUESTRA DE JOVES INTÈRPRETS DELS PAÏSOS CATALANS

MÉS QUE UNA ORQUESTRA

Maria Antònia Melià Sampol

L'Orquestra de Joves Intèrprets dels Països Catalans (OJIPC) va néixer a Mallorca l'any 2004 impulsada per l'associació "Forum Musicae" (Centre de dinamització dels ensenyaments musicals a les Balears) i, sobretot, gràcies a la tasca feta per la seva presidenta i coordinadora, Magdalena González. La intenció d'aquesta orquestra és consolidar-se com un agent cultural que aplegui a joves d'entre 18 i 26 anys, dels diferents àmbits de la mateixa cultura (Alguer, Andorra, Catalunya, Catalunya Nord, Franja de Ponent, Illes Balears i el País Valencià)

Des de l'any 2006 començà a col·laborar amb el Forum Musicae, entitat titular de l'orquestra, la Universitat Catalana d'Estiu (UCE). Fruit d'aquesta col·laboració en seran, la creació d'un Secretariat Permanent a Barcelona i l'establiment de la seu permanent de l'OJIPC al futur Centre Pau Casals, situat a Prada de Conflent, a la Catalunya Nord, lloc on l'orquestra celebrarà el Encontres de treball anuals i des d'on sortirà després a realitzar els diferents concerts de la temporada.

Una de les principals raons de l'existència de l'OJIPC és la recuperació i projecció del nostre patrimoni musical oblidat, incomprensiblement. En aquest sentit i sota la supervisió de musicòlegs especialistes dels diferents territoris i del mateix Salvador Brotons, director de l'OJIPC, se centraran els esfor-

ços en la recuperació d'obres dels nostres compositors, dedicant sempre una part del programa a l'estrena de les mateixes.

El fruit ha estat, des de l'any 2006 i amb el suport de l'emissora Catalunya Música, l'edició de dos volums de la col·lecció Compositors dels Països Catalans. A més a més, al mateix temps s'ha duit a terme l'edició de diferents obres inèdites de compositors com Enric Morera o Jaume Pahissa.

Enguany, l'orquestra s'ha presentat a les Illes Balears. Dia 27 d'agost es presentà al Teatre Principal de Maó, on va enregistrar el III volum de la col·lecció Compositors dels Països Catalans, enguany dedicat al valencià Manel Oltra, al mallorquí Baltasar Samper i al català Eduard Toldrà.

Dia 29 d'agost es va presentar a Sant Antoni de Portmany i dia 30 al Teatre Principal de Palma.

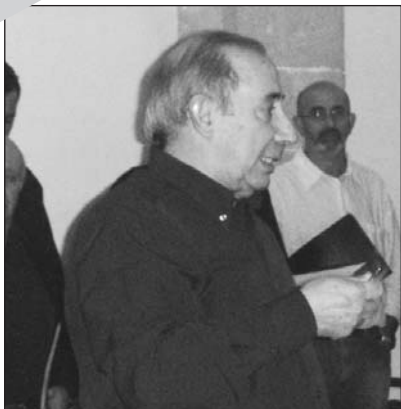
Per fi! el somni s'havia realitzat! *actuar a la ciutat que la va veure néixer.* A més, i coincidint amb l'any Jaume I, l'OJIPC ha estrenat el seu himne *La mata de Jonc* del porrenc Joan Martorell i Adrover, basat en el mateix exemple de la crònica de Ramon Muntaner.

Cal destacar, també, que l'any 2006 l'OJIPC rebé el premi Jaume I de la Franja de Ponent per la seva tasca en defensa del patrimoni cultural català.

No hi ha dubte que, amb un passat tan breu i bo, i amb un present tan viu i intens, l'OJIPC s'està consolidant com una de les joves orquestres simfòniques més significatives dins l'Europa del futur.

SCHOLA GREGORIANA DE MALLORCA

Bernat Forteza

El passat dia 3 d'octubre l'Schola Gregoriana de Mallorca va fer la presentació de la seva pàgina web al Monestir de la Real. L'acte va tenir lloc a les 19.00 h a la sala Capitular.

El president del cor, Bartomeu Ripoll, presentà l'acte i donà la benvinguda als assistents, com també les gràcies a totes aquelles persones que han fet possible que sortís aquesta pàgina web; sobretot a en Bernat Quetglas, mestre del Col·legi Públic "Nostra Senyora de Robines" de Binissalem, creador d'aquesta pàgina web i al director del centre, Joan Mateu per la seva amabilitat en deixar-nos emprar l'aula d'informàtica i les dependències del centre.

Tot seguit, na Maria Dolors Bas, va parlar de com es va formar aquest grup, com també el treball que el grup està fent sota la direcció de Sebastià Melià.

Després, en Sebastià Melià va donar una conferència sobre el cant gregorià. El públic assitent ho agraií amb una forta ovació. Al final el cor gregorià interpretà algunes peces, que com bé diu Marius SCHNEIDER, «el cant gregorià és una forma d' oració, per la qual cosa la seva essència no es pot copsar per un mitjà purament musical, sinó tant sols mitjançant la mateixa pràctica de la oració». Al final, na Catalina Sastre ens tenia preparat unes galetes porrerrenques (d'allò més bones) amb una copeta de vi dolç.

L'Schola Gregoriana de Mallorca, com el seu mateix nom indica, es dedica a l'estudi del cant gregorià. El treball del grup es basa en les investigacions i ensenyances dels estudiosos de l'abadia benedictina francesa de Solesmes i dels investigadors dels Instituts Pontificis de Música Sacra de Milà i de Roma. En Sebastià Melià és el director, músic prou conegut per la recerca i l'estudi del cant gregorià. En la pàgina web podem trobar la seva biografia. Inicia els estudis de música al seu poble, Porreres, i els continua a l'Escolania de Blauets de Lluc (Mallorca). De formació autodidacta, participa a nombrosos seminaris i cursos de interpretació i direcció coral. En el camp específic del cant gregorià completa la seva formació en cursos organitzats a Catalunya per l'Obra Cultural de Santes Creus i les Associacions Internacional (Cremona) i Hispana (Madrid) per a l'Estudi del Cant Gregorià. Ha seguit lliçons de prestigiosos professors de l'àrea de l'Associació Internacional d'Estudis de Cant Gregorià en les seves seccions Italiana, Hispana, Germànica i Francesa. És membre de l'Aiscgre italiana i de l'Ahiscgre hispana.

floristeria i jardineria
CanMurtó
COMPOSICIONS FLORALS
PER A NOCES, COMUNIONS
I TOT TIPUS DE CELEBRACIONS
C/ Sa Galla, 92 - 07260 PORRERES
Tel. 971 647 053 - Mòvil. 689 689 667
Fax. 971 647 053

INTERCANVI D'ESTUDIS A L'ARGENTINA

LLUM
JOVE

Aina Gayà

Recordo perfectament, quan començava a mirar com seria possible anar d'intercanvi uns mesos a un altre país. Tenia ja des del principi bastant clar quin seria el destí que almenys sol·licitaria, per això directament tan sols vaig mirar-me aquest tipus de conveni (més enllà de les fronteres d'Europa) que du a terme cada any la UIB amb països d'Amèrica. A mesura que anava recollint la informació necessària per intentar posar en marxa aquest projecte, la il·lusió anava creixent... ja fa uns dos anys de tot això...

Sabia que aquesta podria ser una gran experiència però ni de bon tros m'imaginava que en certa manera, aquest marge de temps a l'Argentina marcaria una línia divisòria que separaria un abans d'un després a nivell personal. Sabia ben bé també quins eren els motius que m'impulsaven a dur a terme aquesta aventura: per damunt de tot les ganes d'aprendre, de conèixer, i no a través dels ulls dels altres, (com solem fer i com sovint no ens queda alternativa), sinó amb els meus propis ulls. Tenia certa inquietud per tastar una nova societat, una nova cultura, un nou ambient... però en part també cercava conèixer-me més a fons a mi mateixa. El fet de no poder tornar en sis mesos, implicava un cert grau de responsabilitat i d'autonomia, que també m'inquietava.

Així que, el 20 de febrer vaig partir de Palma, fent escala a Madrid, amb Buenos Aires com a destí final. Actualment estic estudiant Filosofia a la UIB, i allà, gràcies a n'aquest conveni, que em va permetre realitzar un parell d'assignatures que ara se'm seran traslladades al meu expedient,

Jo amb els meus dos millors amics de la Plata.

he cursat un quadrimestre, (el darrer de 4t).

Durant aquest temps he compartit casa amb dues amigues de classe que, quan jo vaig arribar, ja duien allà sis mesos, (ja que elles hi anaren per quedar-s'hi un any), una al·lota de Santa Margalida, que he conegut arrel d'aquesta experiència i un amic colombià, resident a l'Argentina i company de classe. En total demanarem plaça quatre de classe. Dues de nosaltres per mig any i les altres dues per un any. I pensant que era molt poc provable que ens donessin a totes al mateix lloc, vam acabar vivint juntes a l'Argentina. El primer quadrimestre hi va estar la meua altra companya i quan ella va tornar, pel Febrer, jo vaig partir. Per això, quan vaig arribar ja tenia casa, i fins i tot habitació destinada.

Aquests mesos hem viscut a La Plata, la capital de la província de Buenos Aires. Una ciutat una mica més gran que Palma, que té aproximadament uns vuit-cents mil habitants i que queda situada a una hora al sud de la capital. La veritat és que, així i tot, conserva en part, un clima social bas-

tant urbà. Vull dir, com passa a l'Argentina en general, (exceptuant, evidentment la capital), el sistema de vida quotidià és molt diferent al sistema de vida (en general), Europeu. Allà, la gent s'agafa les coses amb més calma i les gaudeix molt més, assaborix cada instant, que l'aprofita per estar amb els seus, riure i, com no, prendre uns "mates". El "mate" és considerat, no només un tipus d'infusió característic d'Argentina, sinó també una manera peculiar de crear lligams socials, de conèixer nova gent a través d'una suggerent invitació a prendre un mate en companyia. Per això, no és gens d'estranyar, per no dir que és el més normal, trobar-se a qualsevol hora i a qualsevol lloc a algú (sovint acompanyat) prenent un mate.

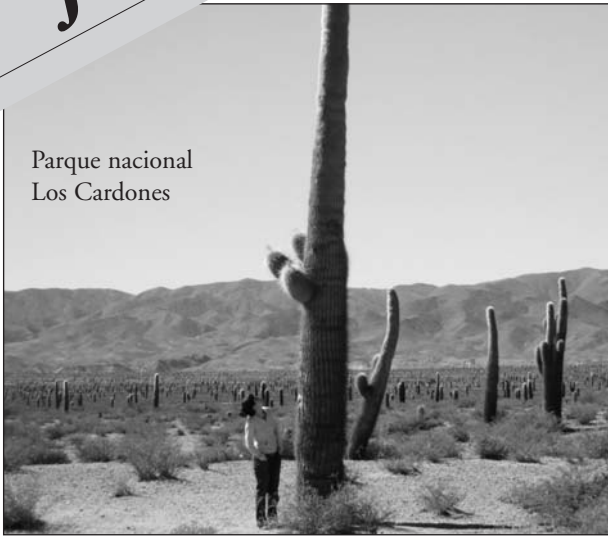
La majoria dels argentins i argentines estimen la història, la literatura, l'art, la música i la filosofia. Degut a n'això sempre que ara algú em demana que

Catarates d'Iguazú.

LLUM JOVE

Parque nacional
Los Cardones

és el que més m'ha agradat d'Argentina, responc que, tot i que és un país preciós, el millor, per a mi, és la seva gent. Humil, senzilla, no contaminada pels bens de consum privat, amable, tendre, generosa, solidària i sobretot intel·ligent i amb un gran nivell cultural. Per això i perquè el nivell acadèmic és bastant més alt que el nivell acadèmic Balear i sense por diria que bastant més alt que moltes universitats de la península.

Quan vaig arribar tot em semblava estrany, diferent, em sorprenia fàcilment i amb qualsevol cosa em quedava impressionada. Recordo com al principi em cridava moltíssim l'atenció el trànsit, la desastrosa manera de conduir dels argentins on sovint sembla que mana la llei del més fort, i no només les costums circulatòries sinó també els cotxes tan antics que circulen pels carrers, i sovint sense llums. Alguns d'ells vertaderes joies que si aquí es restauressin, se'n pagaria molt per ells. També paraules molt diferents al castellà estàndard o frases fetes i típiques expressions a les que sempre havia d'acabar demanant el significat d'alguna. Una de les seves costums que més m'ha agradat (com també és típic a molts altres països) és el fet de que tant els homes com les dones quan es veuen, per saludar-se és donin una besada, sovint acompanyada d'una càlida abraçada, sense cap tipus de diferència sexual. Tampoc puc deixar-me per comentar la gastronomia argentina; els "asados de ternera", els "alfajores" (dolços típics amb "dulce de leche"), les "facturas" (croissants i pastissos que es mengen per berenar els matins), les "empanadas" (de carn, de pollastre, de verdura, de perrill i formatge...), el Fernet (típica beguda amb alcohol que es beu acompanyat de coca cola) i com no, el mate.

Perito Moreno

A poc a poc vaig anar acostumant-me a les seves tradicions, a les seves costums, a la seva llengua, i al seu vocabulari, fins que sense adonar-me'n ja era una més, o almenys així me sentia jo, integrada. No va costar-me massa fer nous amics i amigues, la gent és molt oberta, sempre demostren interès en conèixer, i en poc temps ja vaig sentir-me molt a gust. Sovint al sentir-me parlar i notar un accent no argentí em demanaven d'on era, i al contestar de Mallorca, molts em deien: Però ¿que haces acá? si Mallorca és relindo!! Com ja sabreu, molts dels argentins són descendents espanyols o italians i per tant, la majoria coneixen bé la nostra història i la nostra cultura.

El meu dia a dia a La Plata es caracteritzava per anar a la facultat als matins i algunes tardes, fer unes quantes feines de casa, d'estudis, quedar amb els amics, passejar per la ciutat, els caps de setmana sortir de marxa i sempre que es podia aprofitar per fer una escapadeta més enllà de la ciutat.

Sis mesos és temps suficient com per poder viatjar pel país sense perdre massa classes. I si tens a prop algú de Mallorca que et visiti (com ha estat el meu cas), ja tens també la companyia perfecte. Tot i que Argentina tingui una extensió territorial com gairebé set vegades Espanya, i per tant, és complicadíssim conèixer-ho tot, puc dir que més o menys he estat als llocs més destacats. La gran extensió territorial d'Argentina fa que posseeixi una gran diversitat de paisatges, des de camps de gel, glacials, fins a zones àrides, passant per relleus muntanyosos, selves, costa, etc.

De tots els llocs als que he tingut l'oportunitat de conèixer, destacaria sobretot, "La Ruta de los Siete Lagos", situada a

la província de Neuquén, entre dos pobles anomenats “Villa La Angostura” i “San Martín de los Andes”. Una ruta d’uns 110 km que a mesura que vas avançant vas descobrint set llacs envoltats d’una vegetació i un paisatge esplèndid.

“Las Cataratas de Iguazú”, un verdader espectacle natural situat entre Argentina (Província de Misiones) i Brasil. Un lloc de selva, de terres roges, de clima subtropical, on es conserven les 275 caigudes d’aigua, algunes d’elles de centenars de metres.

“El Glacial Perito Moreno” una impressionant massa de gel, situat a la Patagònia argentina, que medeix més de 5 km. de llarg i 60 m. d’alt sobre el nivell del llac argentí.

“La Quebrada de Humahuaca”, situada al nord de la República, a la província de Jujuy. Un paisatge únic, format pels conjunts muntanyosos que amb els seus colors, formen un increïble arc de sant Martí a la roca. Un paisatge àrid caracteritzat també pels “cardones” (cactus) i cases senzilles de tova que atribueixen a la zona aquesta bellesa tan particular. A part de la famosa i bellíssima Quebrada, on s’hi troba també el famós “Cerro de siete colores”, el nord oest argentí es caracteritza per conservar les costums mil·lenàries de la seva gent, la majoria antecedent directe dels Incas. Allà hi conviuen les antigues tradicions com els cants ancestrals, les músiques folklòriques, el culte a la “Pachamama” (mare natural) i el consum de la fulla de coca (no cocaïna) com a elements primordials i característics de la seva cultura.

Tots aquests llocs estan considerats Patrimoni Natural i Cultural de la Humanitat i la majoria d’ells es situen dintre d’un parc natural protegit.

Vaig arribar de nou a Porreres el 22 d’agost i fent la vista enera, podria dir que d’aquesta experiència em quedo amb tot el que he après i sobretot en tot el que m’han ensenyat. Entre altres coses, me n’he adonat de que és completament cert que no ens adonem fins a quin punt ens influeix a les nostres vides privades el fet de viure en una societat capitalista de consum. El fet de que ens preocupem massa per l’aparença i que això sovint ens faci deixar de banda aquell tret que si són fonamentals. El fet de que ens haguem creat una dependència fictícia cap a algun tipus de bens a curt termini, però que aquest mateix siguin els que a la vegada ens lliguen al treball, als deutes, a les factures i pensant tenir una major qualitat de vida, ens auto-provocam l’efecte contrari, perquè precisament són aquests mateixos “bens” els que a la llarga ens posseeixen a nosaltres, lligant-nos al món del treball molt més enllà del necessari. Amb

tot això només vull dir que ara sé perfectament que es pot viure una vida digna i feliç amb poca cosa. A Argentina evidentment hi ha tot tipus de castes social, tot i que la més dominant sigui la gent humil, senzilla i treballadora i és precisament aquesta la que inconscientment et dona una lliçó de vida.

Em quedo amb tot el que he tingut la sort de poder conèixer, amb tot el que la gent d’allà m’ha ensenyat i tot el que he pogut arribar a conèixer-me a mi mateixa. Sobretot, em quedo amb els meus amics i amigues, les persones que dia a dia m’han ajudat, m’han ensenyat, m’han permès aprofitar cada dia intensament i han fet d’aquesta aventura una dolça experiència. Sens dubte ho tornaria a repetir i sens dubte animo a tota la gent que tingui una oportunitat semblant a que l’aprofiti, perquè aquestes oportunitats són úniques i amb la mateixa facilitat en que apareixen, desapareixen i personalment puc dir que valen molt la pena.

Tlf 971 166994

www.algalia.net

Piscina municipal de Porreres

Horari:

07,00 a 22,00 de dilluns a divendres
09,00 a 20,00 dissabtes

Activitats:

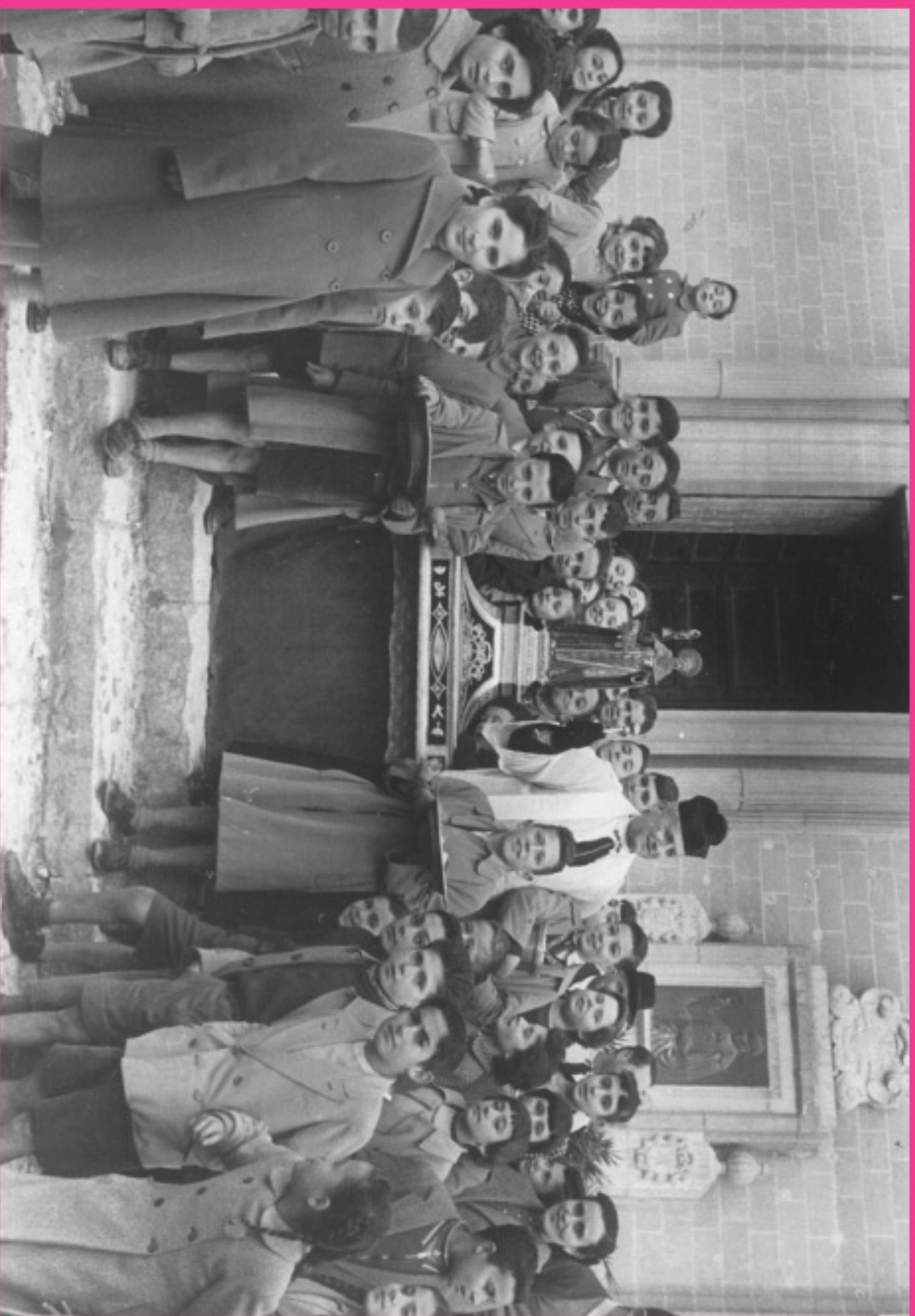
AIGUA

Aquagym - Aquafitness - Aquagac
Matronatació
Natació per a totes les edats
Natació terapèutica

SALA

Abdominals express - Aeròbic
BODYPUMP - G.A.C.
ProCycling - Pilates - Ritmes
Step - Step-tono - T.B.C.

CLASSES DE TENNIS I PÀDEL
SERVEI DE QUIROMASSATGE
CONSULTORI DIETÈTIC

FESTA DE SANT ANTONI

17 de gener de 1957 (Foto Vidal)